

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622201240
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622201240.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: F. H., narodený XX.XX.XXXX, bytom J., t.č. H. pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov č. 801, 981 01 Hnúšťa, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: otec neuvedený a matka S. H., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom J., t.č. N. XX, XXX XX J., za účasti mesta J., L. XX, XXX XX J., o splnení podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie rodičovských práv a povinností a určenie poručníka, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že maloleté dieťa F. H., narodený XX.XX.XXXX, dieťa rodičov S. H., narodenej XX.XX.XXXX a otca neuvedeného je osvojiteľné.

II. Súd p o z b a v u j e matku S. H., narodenú XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu F. H., narodenému XX.XX.XXXX.

III. Súd u s t a n o v u j e maloletému dieťaťu F. H., narodenému XX.XX.XXXX poručníka mesto Filakovo, ktorý bude dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti o maloleté dieťa a bude ho zastupovať a spravovať jeho majetok.

IV. Ustanovený poručník j e p o v i n n ý vykonávať funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

V. Poručník j e p o v i n n ý podávať súdu najmenej dvakrát ročne vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného kalendárneho roka správu o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa, správu o zdravotnom stave a osobných potrebách maloletého dieťaťa.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, pracovisko Filakovo (ďalej len „úrad“) podal dňa 04.04.2022 návrh začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti, pozbavenie rodičovských práv a povinností a určenie poručníka, ktorým žiadal, aby súd určil, že maloletý F. H., nar. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky S. H., nar. XX.XX.XXXX a otca neuvedeného je osvojiteľný, pozbavil matku S. H., nar. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností k maloletému F. H., nar. XX.XX.XXXX a ustanovil maloletému poručníka W. J., ktoré bude maloletého zastupovať a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa bude maloletému dieťaťu poskytovať.

2. Matka po pôrode opustila gynekologicko-pôrodnické oddelenie NsP v Lučenci bez maloletého F., ktorý bol následne uznesením tunajšieho súdu č. k. 7P/20/2022-17 zo dňa 11.04.2022 odovzdaný do dočasnej

starostlivosti Centra pre deti a rodiny Hnúšťa, Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa. Dňa 01.04.2022 sa matka S. H. dostavila na úrad a uviedla, že sa vzdá maloletého a svojoľne podpísala úradu vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa. Nežrela si, aby bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzným a trvala na jeho osvojení.

3. Nakoľko v zmysle § 138 ods. 4 zákona č. 191/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi konania vo veciach osvojenia, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom, súd s matkou maloletého F. H. ako s účastníkom konania nekonal.

4. Na pojednávaní dňa 08.06.2022 kolízny opatrovník uviedol, že matka maloleté dieťa opustila hneď po narodení a podpísala privolenie s osvojením dieťaťa, pričom si neželá, aby ktokoľvek vedel o jej tehotenstve, o tom, že porodila dieťa. Preto dieťa bolo okamžite po narodení neodkladným opatrením umiestnené do Centra pre deti a rodiny v Hnúšti. Maloleté dieťa je zapísané v zozname náhradnej starostlivosti. Aby mohlo byť dieťa osvojené, je potrebné, aby matka bola pozbavená rodičovských práv a povinností, aby bola vyhlásená osvojiteľnosť maloletého dieťaťa s tým, že dieťaťu následne musí byť ustanovený poručník. Keďže matka má trvalý pobyt v meste Filakovo, kolízny opatrovník označil za budúceho poručníka mesto Filakovo.

5. Navrhnutý poručník - mesto Filakovo - s ustanovením za poručníka maloletého dieťaťa v prípade pozbavenia matky jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému F. H., súhlasil.

6. Podľa § 137 ods. 1 CMP, návrh na začatie konania o osvojiteľnosti môže podať zákonný zástupca dieťaťa, u ktorého sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené.

7. Podľa § 137 ods. 2 CMP, ak súd zistí, že sú splnené predpoklady na osvojenie podľa predpisov rodinného práva, môže začať konanie aj bez návrhu, ak sa už nezačalo skôr na návrh.

8. Podľa § 138 ods. 1 CMP, účastníkmi konania o osvojiteľnosti sú navrhovateľ, dieťa a jeho rodičia.

9. Podľa § 138 ods. 3, 4 CMP, rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi, ak sú pozbavení rodičovských práv a povinností, ak sú pozbavení spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak nie sú schopní posúdiť dôsledky osvojenia. V týchto prípadoch je účastníkom poručník. Rodičia dieťaťa nie sú účastníkmi ani vtedy, ak dali súhlas na osvojenie dieťaťa vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom.

10. Podľa § 139 CMP, súd v konaní môže vyslychnuť toho, v koho starostlivosti sa dieťa nachádza, alebo štatutárny orgán zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, v ktorom je dieťa umiestnené. Súd v konaní o osvojiteľnosti skúma aj okolnosti na strane dieťaťa vylučujúce splnenie účelu osvojenia.

11. Podľa § 140 CMP, ak nie sú splnené podmienky osvojiteľnosti, súd konanie zastaví.

12. Podľa § 141 CMP, o osvojiteľnosti rozhodne súd najneskôr do troch mesiacov odo dňa začatia konania. Túto lehotu možno predĺžiť najviac o tri mesiace, ak rozhodnutiu súdu bránia vážne dôvody a objektívne príčiny.

13. Podľa § 142 CMP, súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

14. Podľa § 28 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b/ zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c/ správa majetku maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým

dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

16. Podľa § 39 ods. 2 zákona o rodine, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

17. Podľa § 39 ods. 4 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

18. Podľa § 56 ods. 1 až 3 zákona o rodine, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Poručník nie je povinný osobne sa starať o maloleté dieťa. Ak sa poručník o maloleté dieťa osobne stará, má nárok na príspevky podľa osobitného predpisu. Ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

19. Podľa § 57 ods. 1 až 4 zákona o rodine, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu. Za poručníka maloletého dieťaťa možno ustanoviť aj manželov. Ak nebolo možné ustanoviť za poručníka žiadnu fyzickú osobu, súd ustanoví za poručníka obec a v prípadoch maloletých detí bez sprievodu orgán sociálnoprávnej ochrany podľa osobitného predpisu. Do času, kým nie je maloletému dieťaťu ustanovený poručník, alebo do času, kým sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie, robí neodkladné úkony v záujme maloletého dieťaťa opatrovník ustanovený podľa § 60.

20. Podľa § 58 ods. 1 až 7 zákona o rodine, v rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis. Správa o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa obsahuje najmä informácie o výnosoch, investíciách, ako aj účel a výšku výdavkov a príjmov súvisiacich s týmto majetkom. Správa o maloletom dieťati obsahuje najmä informácie o jeho zdravotnom stave, jeho vzdelávaní a o osobitných potrebách. Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu. Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí. Za porušenie povinností pri spravovaní majetku maloletého dieťaťa zodpovedá poručník podľa všeobecných predpisov o náhrade škody. Po zániku poručníctva je poručník povinný predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku maloletého dieťaťa najneskôr do dvoch mesiacov po zániku svojho poručníctva. Medzi poručníkom a maloletým dieťaťom nevzniká vyživovacia povinnosť.

21. Podľa § 59 ods. 1 zákona o rodine, poručníctvo zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou poručníka,
- d) zánikom dôvodu, pre ktorý bol poručník ustanovený,
- e) dosiahnutím plnoletosti rodiča maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 3, § 29),
- f) právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní.

22. Podľa § 59 ods. 2 až 4 zákona o rodine, súd zbaví poručníka výkonu funkcie na jeho návrh. Súd odvolá poručníka z funkcie, ak stratí spôsobilosť na výkon funkcie, porušuje svoje povinnosti alebo zneužíva svoje práva vyplývajúce z poručníctva. Ak boli do funkcie poručníkov ustanovení manželia, poručníctvo zaniká okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj rozvodom ich manželstva. Ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže na návrh niektorého z bývalých manželov rozhodnúť o tom, že funkciu

poručníka bude naďalej vykonávať jeden z nich. Ak jeden z manželov, ktorí boli ustanovení do funkcie poručníkov, zomrie, stáva sa poručníkom pozostalý manžel. Ak poručníctvo zanikne smrťou poručníka alebo právoplatným rozhodnutím súdu o zbavení poručníka výkonu funkcie alebo o jeho odvolaní a ak je to naďalej v záujme maloletého dieťaťa potrebné, súd rozhodne o ustanovení nového poručníka.

23. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu, keďže boli splnené podmienky na vyslovenie osvojiteľnosti maloletého dieťaťa, súd vo výroku I. tohto rozsudku určil, že maloleté dieťa F. H., narodený XX.XX.XXXX, dieťa rodičov S. H., narodenej XX.XX.XXXX a otca neuvedeného je osvojiteľné.

24. Keďže matka maloletého dieťaťa odo dňa narodenia dieťaťa svoje povinnosti vyplývajúce jej z rodičovských práv a povinností závažným spôsobom zanedbáva tým, že o dieťa nejaví žiaden záujem, maloleté dieťa hneď po narodení ponechala v starostlivosti pôrodnického oddelenia NsP Lučenec, pričom následne na základe vlastného rozhodnutia podpísala vyhlásenie - privolenie na osvojenie dieťaťa, súd rozhodol o pozbavení matky jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému F. H., pričom maloletému dieťaťu v súlade s § 56 ods. 1 zákona o rodine ustanovil poručníka mesto Filákov, ktoré s ustanovením za poručníka maloletého dieťaťa súhlasilo. V súlade s § 58 ods. 1 až 7 zákona o rodine súd vo výroku III, IV. a V. rozsudku zároveň vymedzil rozsah poručníckych práv a povinností.

25. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Po vyhlásení rozsudku účastníci konania zhodne uviedli, že sa vzdávajú práva podať voči rozsudku odvolanie.

27. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 221 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdávajú odvolania.

29. Podľa § 368 CSP, osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania po vyhlásení a odôvodnení rozsudku práva podať odvolanie výslovne vzdali podľa § 368 CSP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).